

Tisková zpráva

Evropské rady bezpečnosti dopravy (ETSC)

20. 02. 2018, Brusel

ALKOHOL

Výzva k zavedení „alkoholových zámků“ pro dodávky, kamiony a autobusy v celé EU a implementaci těchto zařízení v rámci existujících rehabilitačních programech

- V Evropské unii je ročně v důsledku vlivu alkoholu usmrceno více než 5 000 osob.
- EU je region s nejvyšší konzumací alkoholu na světě, přičemž v ČR je spotřeba na obyvatele nejvyšší v EU.
- V boji proti řízení pod vlivem alkoholu je klíčová implementace rehabilitačních programů a to včetně využívání alkoholových zámků (zařízení zabraňujících nastartování osobou pod vlivem), dále tematické vzdělávání a kampaně.

Mezi požadavky a doporučení Evropské rady pro bezpečnost dopravy (ETSC) nyní spadá například nulová tolerance alkoholu a instalování tzv. alkoholových zámků (alco-lock) pro specifické části řídičské populace (recidivisté, profesionálové). Toto a další doporučení lze najít v nejnovější zprávě ETSC zaměřené na problematiku řízení pod vlivem alkoholu. Jako první nutný krok je nutné upravit národní legislativu, aby umožňovala rehabilitační programy a instalaci alkoholových zámků do vozidel.

V září loňského roku zahájilo **Rakousko** národní rehabilitační program pro výše uvedené osoby, kterým je umožněno zkrácení zákazu řízení v případě instalace alkoholového zámku do vozidel. **Belgie, Dánsko, Finsko, Nizozemí, Polsko** a **Švédsko** zavedly podobné programy jako většina států v **USA**. ETSC uvádí, že **rehabilitační programy v kombinaci s alkoholovým zámekem se ukázaly jako jedno z nejúčinnějších opatření pro boj s řízením pod vlivem alkoholu a měly by být rozšířeny v celé Evropské unii.**

ETSC navrhuje, aby Evropská komise v květnu 2018 schválila standardizaci pro všechny nové automobily, které usnadní instalaci systému „alkohol-lock“. ETSC dále požaduje, aby zařízení bylo standardně montováno do některých typů vozidel. Zpráva také zdůrazňuje významný pokles počtu/poměru usmrcených v důsledku vlivu alkoholu, kterého dosáhly oproti ostatním země EU, včetně **Estonska, Lotyšska** a **Dánska**.

V Estonsku došlo v poslední dekádě ke snížení počtu usmrcených osob v důsledku vlivu alkoholu o 90 % (pozn. v roce 2016 – 61 usmrcených, v roce 2016 – 7 usmrcených)! Částečně díky nejvyššímu počtu testů na alkohol v EU, zavedením téměř nulové tolerance alkoholu pro všechny řidiče (0,2 ‰) a zavedením rehabilitačních programů pro pachatele.

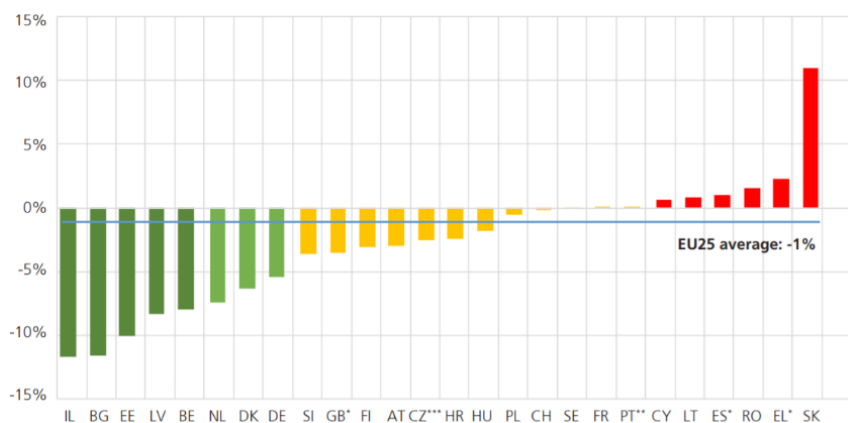
Antonio Avenoso, výkonný ředitel společnosti ETSC, uvedl: "Vysoká úroveň vymáhání práva je rozhodující pro řešení problému řízení pod vlivem alkoholu. Je také zásadní, aby profesionálními řidičům nebylo umožněno nastartovat/řídít vozidlo pod vlivem alkoholu. Mnoho vozových parků v Evropě již používá blokovací zařízení, je na čase, aby se tyto staly standardní součástí vozidel."

Zpráva ETSC k dispozici zde: <http://etsc.eu/progress-in-reducing-drink-driving-in-europe/>

Komentář Centra dopravního výzkumu, v. v. i.

Je v České republice důvod podpořit (v souvislosti s výše uvedenou iniciativou ETSC) zavedení rehabilitačních programů (ČR je aktuálně jediná země EU bez nějaké formy rehabilitace)? V zemích EU jsou rehabilitační programy legislativně zakotveny i v zemích s nulovou tolerancí alkoholu – v Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku. Ze sousedních zemí má Rakousko a Polsko navíc umožněno používání alkoholových zámek v rámci rehabilitací problémových řidičů.

Uvedený graf znázorňuje změnu v oblasti usmrčených osob v důsledku vlivu alkoholu v období let 2006 - 2016 oproti ostatním usmrčeným osobám. V rámci EU došlo v oblasti alkoholu oproti ostatním usmrcením ke snížení o 1 %. V České republice došlo v období 2008 - 2016 ke snížení o - 2,5 % (mírně lepší evropský průměr). V tomto srovnání je nejhorší situace

irceným

zaznamenaná na Slovensku, kde v období 2006 - 2016 došlo ke stagnaci počtu usmrčených osob v důsledku vlivu alkoholu, zatímco ostatní usmrcení poklesli o 11 %. Významný pokles ale Slovensko uvádí v počtu řidičů pod vlivem, když zaznamenali pokles o 50 % za posledních 7 let.

Alkohol a návykové látky jsou jedním z dílčích cílů Národní strategie bezpečnosti silničního provozu (NSBSP). V roce 2017 bylo v důsledku alkoholu a jiných návykových látek v České republice usmrčeno 52 osob a dalších 214 osob bylo těžce zraněno. Meziročně došlo k poklesu o 10 usmrčených a 50 těžce zraněných osob. V oblasti usmrčených osob v důsledku vlivu alkoholu však již byla situace v ČR pozitivnější – v roce 2007 usmrčeno historicky nejméně (36) osob. V následujících letech pak došlo k významnému nárůstu počtu usmrčených osob (jedná se o výkyv způsobený zejména zavedením bodového hodnocení řidičů od července 2016, jelikož bodový systém nejlépe funguje v prvních dvou letech od zavedení).

V důsledku vlivu alkoholu je v České republice každoročně usmrčeno v průměru 10 % ze všech usmrčených osob (průměr EU25 11%). Nehody v důsledku vlivu alkoholu vykazují téměř vždy významně vyšší závažnost. Porovnáme-li zjištěnou hladinu alkoholu u viníka, pak každoročně nejvíce nehod pod vlivem alkoholu, v jejichž důsledku je i usmrčeno nejvíce osob, připadá na osoby/viníky pod vlivem alkoholu 1,5‰ a více. **Každoročně však dochází k usmrcení osob i v případech, kdy byla u viníků nehod zjištěná hladina alkoholu do 0,24 ‰.** V uplynulých dvou letech pak došlo prakticky každý druhý den k dopravní nehodě, kdy byla u viníků zjištěná hladina alkoholu do 0,24 ‰ (pozn. v roce 2017 – 187 nehod, v roce 2016 pak 182 nehod). Za zmínku stojí i kategorie cyklistů (mj. také dílčí cíl NSBSP), u kterých se také objevují podněty k „toleranci alkoholu za řídítky“ – v roce 2017 zavinili cyklisté pod vlivem alkoholu 642 nehod, při kterých bylo usmrčeno 5 osob (cyklisté pod vlivem alkoholu se tak na nehodách pod vlivem alkoholu podíleli 14,3 % a na usmrčených 9,6 %).

V SOUVISLOSTI S VÝŠE UVEDENÝMI SKUTEČNOSTMI JE INICIATIVA ETSC V OBLASTI IMPLEMENTACE ALKOHOLOVÝCH ZÁMKŮ V RÁMCI REHABILITAČNÍCH PROGRAMŮ LOGICKÝM KROKEM, JEHOŽ NAPLNĚNÍ MÁ POTENCIÁL VÝZNAMNĚ ELIMINOVAT POČET NEHOD POD VLIVEM ALKOHOLU, RESP. POČTY USMRČENÝCH A ZRANĚNÝCH OSOB NA POZEMNÍCH KOMUNIKACÍCH.